

YERLİ MALİ BELGESİ UYGULAMALARINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

SORUN 1: Genel Gider kavramı netleştirilmeli.

Çözüm 1: Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği eki Tek Düzen hesap Planına göre 632- Genel Yönetim Giderleri kapsamına giren aşağıdaki giderler Genel Giderlerdir.

“İşletmenin genel yönetimi fonksiyonu ile ilgili olarak yapılan ve üretimle yada satılan mal maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan endirekt malzeme, endirekt işçilik, personel giderleri, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler, çeşitli giderler, vergi, resim ve harçlar amortisman giderlerinden oluşur.”

SORUN 2:Dolaylı İşçilik kavramı netleştirilmeli.

Çözüm 2: Üretim faaliyetleri ile ilgili olmakla birlikte, belli bir mamulün maliyetine doğrudan yüklenemeyen işçilik giderleridir. (Örneğin; Üretim departmanı bakım yöneticilerinin ücretleri, üretim departmanı bakım personeli ücretleri, fabrika binası bekçisi veya güvenlik personeli ücretleri gibi.)

SORUN 3: Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli (YKOHC) standart hale getirilmeli

Çözüm 3: Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelinin (YKOHC) standart hale getirilmesi amacıyla, “Genel Gider” kavramı ve “Dolaylı İşçilik” kavramı önceki slaytlarda açıklanmıştır. YKOHC’nin alt kısımlarına dipnot halinde açıklamalar yazılacak.

SORUN 4: Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli düzenlenirken hangi döneme ait bilgiler esas alınacaktır?

Çözüm 4: Sürekli denetimlerde esas olarak son üç aylık geçici vergi dönemi verilerinin kullanılması gerekir. Ancak, son üç aylık geçici vergi dönemi beyannamesi henüz verilmemişse bir önceki geçici vergi dönemi verilerinin de kullanılabilmesi gerekir.

Bu hesaplamanın yapılabilmesi için 3A,3B,3C ve 3D Yerli Katkı Oranı hesap Cetvellerinin doldurulması gerekir.

SORUN 5: Firma stok yönetim programı kullanıyorsa (SAP vb) fatura yerine veri program çıktısı kullanılabilir mi?

Çözüm 5: YKOHC düzenlenirken geçici vergi dönemleri itibariyle muhasebe verilerinin kullanılması halinde, stok değerlendirme programı kullanan firmalarda muhasebeye uygunluk yönünden program çıktılarının kullanılması gerekir.

SORUN 6: Henüz üretilmemiş veya son dönemde üretilmemiş bir ürün için Yerli Malı Belgesi düzenlenebilir mi?

Çözüm 6: Tebliğe göre üretilmeyen ürüne belge düzenlenemez.

SORUN 7 : Birden fazla ürün çeşitliliği olan (Örneğin; 50 çeşit kaynak makinası üretimi yapan firmaya verilecek olan kaynak makinası için yerli malı belgesi gibi) **firmalarda her bir ürün çeşidi için yerli malı**

hesap tabloları eksper tarafından tek tek incelenecek mi? Yoksa mali müşavir tarafından incelenip en düşük orandaki ürünün belgelerinin sunulması yeterli olacak mı?

Çözüm 7: Bu konuda Tebliğ Madde-7 (5) ve Uygulama Usul ve Esasları Madde 15 (5) aşağıdaki gibidir.

“Her ürün için ayrı ayrı belge verilebileceği gibi, aynı grupta bulunan birden fazla ürün için tek Yerli Malı Belgesi düzenlenebilir. Bu durumda her bir ürün ile ilgili bilgiler Yerli Malı Belgesi’nde yer alır.”

Bu maddenin anlamı; Yerli Katkı Oranları aynı olan ürün gruplarına tek belge verilebilir. Ancak farklı puanlara sahip olan ürünlere ayrı ayrı belge verilir.

SORUN 8: İthal üründe hangi giderler ithal kapsamına dahildir.

Çözüm 8: Tebliğ de açık bir şekilde “İthal girdi tutarının hesaplanmasında, ithal girdinin fabrikaya teslim fiyatı ve teslim tarihindeki Merkez bankası döviz satış kuru dikkate alınır” ibaresine yer verilmiştir.

SORUN 9: Amortisman giderlerinin tamamı yerli girdi olarak kabul edilecek mi? İthal makine ve teçhizata ilişkin amortisman giderlerinin ithal girdi olarak dikkate alınması gerekecek mi?

Çözüm 9: Amortisman tabi sabit kıymetlerin iktisap tarihlerinin çok geniş bir zaman dilimine yayılması ve mamul maliyetine giden amortisman giderlerinin her bir makine-teçhizat bazında ayrılmasının zorluğu nedeniyle, amortisman giderlerinin tamamının yerli girdi olarak kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.